

L'avegnir dal luf-tscherver en Svizra n'è anc betg segirà

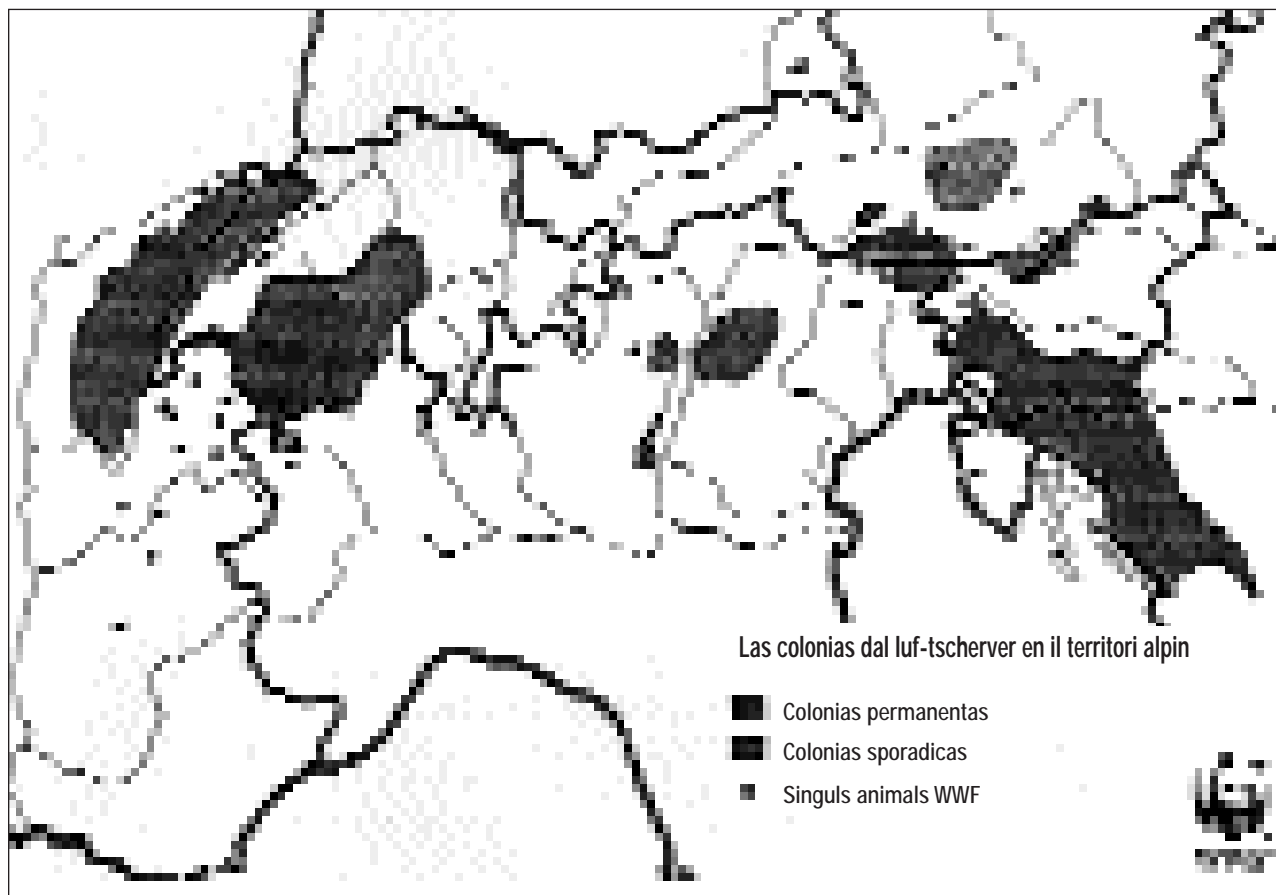
Il WWF Svizra s'exprima concernent la discussiun davart il luf-tscherver

■ (cp) Avant in quart tschientaner han ins cumenzà a recolonisar il luf-tscherver en Svizra. La derasaziun actuala dal giat da rapina periclità en la regiun alpina mussa che quest return stat anc adina sin chommas falombras: Il dumber da lufs-tscherver en Svizra è dividì en duas colonias isoladas en il Giura ed en las Alps e cumpiglia mo circa 100 individis. Per ina populaziun da lufs-tscherver ch'è capavla da survivor a lunga vista dovra quai dentant plirs tschients animals.

Motivs per la situaziun deplorabla

Repetidamain èn ils lufs-tscherver vegnids sajettads illegalmain, malgrà ch'els èn protegids tenor dretg federal. Ed era il traffic chaschuna unfrendas tar il giat da rapina. Incaps sco flums, lais, autostradas u las Alps impedeschan ina svelta derasaziun e la colonisaziun da novs territoris. Ils lufs-tscherver en Svizra van enavos sin paucs animals originals e perquai èn tuts parentads in cun l'auter. Quai augmenta la ristga da razzada en famiglia.

Era il fatg ch'il giat da rapina stgarpa da natira animals selvadis ed animals da chasa dat da discussiunar. Ma igl è grev da chapir che las circa 60 nursas stgarpadas mintg'onn duain esser il motiv per questas discussiuns cunter il luf-tscherver. Il donn è pitschen e vegn anc cumpensà da la confederaziun e dals chantuns.



Las temas dals chatschadurs n'èn betg giustifitgadas

Era las temas da vart dals chatschadurs na pudain nus acceptar uschia. En il chantun Berna pretendan quels «mesiras immediatas cunter il luf-tscherver» per-

quai che la chatscha sin chamutschs e chavriels na saja pli garantida. Qua pon ins sa far la dumonda da conscienza: quant enavant han ils chatschadurs insumma il dretg al dies-chavriel e quant duai vegnir surlaschà al luf-tscherver?

Per il WWF èsi cler: Prioritad ha en mintga cas il giat da rapina e ses dretg d'existenza. Per la chatscha sin chamutschs e chavriels vegnan ils chatschadurs a stuair sa drizzar tenor il luf-tscherver.

La finamira per l'avegnir sto esser d'evitar sperditas tras l'influenza umana, d'augmentar il dumber dals lufs-tscherver e d'engrondir il territori. Colonias ch'èn oz anc isoladas ston vegnir colliadas. En il futur ston esser pussaivel da pigliar animals ed als translocar. Era novas colonisaziuns ston esser pussaivlas. Ina collavuraziun sur ils cunfins tranter la confederaziun, ils chantuns ed ils pajais vischins è perquai indispensabla.

Bunas cundiziuns per animals gronds da rapina?

En il rom da la Large Carnivore Initiative for Europe dal WWF vegn examinà da preschent, quant enavant che las Alps porschan oz anc bunas cundiziuns per la derasaziun e l'existenza dal luf-tscherver, dal luf e da l'urs. Questa lavur scientifica vegn fatga a l'Institut Ecologia Applicata da l'università da Roma e cumpiglia l'entir territori da las Alps davent da Nizza fin a Vienna, il Giura e l'Italia settentriunala. Ils resultats infurmativs duain esser avant maun il favrer 1999.

The Large Carnivore Initiative for Europe è ina iniziativa dal WWF en tut l'Europa per la protecciun e per ina tenuta progressiva envers ils animals gronds da rapina. L'iniziativa reunesch a organisaziuns da partenadi ed experts da 17 pajais europeics.

Ulteriuras infurmaziuns:
Heinz Stalder, protecciun da las spezias WWF
Svizra: Telefon 01 297 22 36